

Handläggare
Lukas Narvaja
Telefon: 08-50831563**Till**
Kulturnämnden
2025-09-30

Motion om att utreda och effektivisera Stockholms ateljébestånd (KS 2025/647)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Motionärerna Jan Jönsson, Isabel Palmqvist-Smedberg och Björn Ljung (alla L) föreslår att Stockholms stad tar ett samlat grepp om stadens ateljébestånd. Motionen föreslår att fastighetsnämnden, i nära samarbete med kulturnämnden, får i uppdrag att utreda ateljébeståndet och ta fram en strategi för att samordna och effektivisera förvaltningen, i syfte att skapa bättre förutsättningar för konstnärer och en mer resurseffektiv hantering.

Kulturförvaltningen delar motionärernas bedömning att ateljéer är en viktig del av Stockholms kulturella infrastruktur och en förutsättning för ett levande och kreativt stadsliv. Stockholm har i dag 13 kommunala ateljéhus med cirka 300 ateljéplatser, vilka är unika i ett europeiskt perspektiv. Fastighetskontoret utreder underhållsbehov och renoveringar för flera av ateljéhusen.

Kulturförvaltningen har, i samverkan med fastighetskontoret tagit fram stadens Ateljéstrategi 2024-2026 (Dnr KUL 2023/707). Där behandlas mycket av det som tas upp i motionen, som bestånd, tillgänglighet och hyresnivåer. Strategin syftar till att skapa minst 200 nya ateljéplatser för yrkesverksamma konstnärer inom tidsramen och på så sätt stärka Stockholms roll som kulturstad. Arbetet har hittills resulterat i närmare 50 nya ateljéplatser och flera större projekt är under etablering.

Kulturförvaltningen
Kulturstrategiska stabenAskebykroken 13
Box 8100
163 08 Spånga
Växel 08-50831900
Fax
kultur@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Ärendet

Kulturnämnden har av kommunstyrelsen ombetts att besvara en remiss på en motion från Liberalerna om att utreda och effektivisera Stockholms ateljébestånd.

Motionärerna Jan Jönsson, Isabel Palmqvist-Smedberg och Björn Ljung (alla L) föreslår att Stockholms stad tar ett samlat grepp om stadens ateljébestånd. Motionen lyfter att ateljéer är avgörande för stadens kulturliv och konstnärliga identitet, men att dagens förvaltning är splittrad och saknar en långsiktig strategi. Skillnader i ateljéernas skick, tillgänglighet och hyresnivåer skapar ojämlika villkor för konstnärer och försvårar planering av underhåll och utveckling. Motionärerna pekar på behovet av fler och bättre konstnärliga arbetsplatser för att möta efterfrågan och stärka Stockholm som kulturstad.

Motionen föreslår att fastighetsnämnden, i nära samarbete med kulturnämnden, får i uppdrag att utreda ateljébeståndet och ta fram en strategi för att samordna och effektivisera förvaltningen, i syfte att skapa bättre förutsättningar för konstnärer och en mer resurseffektiv hantering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kulturstrategiska staben på kulturförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kulturförvaltningen håller med motionärerna om att ateljéer är en avgörande del i Stockholms kulturella infrastruktur och en förutsättning för ett kreativt och levande Stockholm.

Idag finns i Stockholm 13 stycken kommunala ateljéhus; Norrtullsgatan, Glasbruksgatan, Midsommarkransens gamla skola, Spinnhuset Långholmen, Fjällgatan, Malongen, Enskede Gård, Bruna Huset, Farsta Strand, Mosebacke, Skarpnäck, Vinterviken och Årsta Gamla Skola. Ateljélokaler inom dessa förmedlas genom stadens ateljékö och förvaltas av fastighetskontoret och Stadsholmen. Tillsammans rör det sig om cirka 300 ateljéplatser, 15 468 kvadratmeter lokalyta, fördelat på 171 kontrakt (se tabeller från 2020).

Fastighetskontorets ateljélokaler:

10 föreningskontrakt	5 660 kvm
80 enskilda kontrakt	4 617 kvm
90 kontrakt totalt	10 277 kvm

Stadsholmens ateljélokaler:

3 föreningskontrakt	1 994 kvm
78 enskilda kontrakt	3 197 kvm
81 kontrakt totalt	5 191 kvm

1. Enskilda kontrakt med fastighetsägaren

En konstnär kan hyra en ateljé genom enskilt kontrakt med fastighetskontoret eller Stadsholmen. Många av ateljéerna som hyrs ut genom enskilda kontrakt finns i ateljéhus med ateljéföreningar och konstnären kan då vara medlem i den föreningen.

2. Andrahandskontrakt med ateljéföreningar:

Många ateljéhus i Stockholm drivs av ateljéföreningar som har kontrakt med fastighetsägaren för flera ateljéer i ett ateljéhus. Dessa ateljéer hyrs ut genom andrahandskontrakt mellan ateljéföreningen och konstnären. En ateljéförening är alltså både hyresgäst (i relation till fastighetsägaren) och hyresvärd (i relation till konstnären).

Ateljékön används för att förmedla andrahandskontrakt i de ateljéföreningar som hyr lokaler av fastighetskontoret eller Stadsholmen. Utöver dessa hus har andra kommunala hyresvärdar ytterligare cirka 100 ateljéer.

De kommunala ateljéerna är en unik företeelse i Europa och utgör en viktig resurs för Stockholms yrkesverksamma konstnärer och indirekt Stockholms kulturliv. Ateljéhusen har i många fall underhållsskulder. Fastighetskontoret utreder för närvarande renoveringsbehov och väg framåt för Midsommarkransens gamla skola, Enkehuset och Spinnhuset på Långholmen. Kulturförvaltningen har redan en god översyn av det kommunala ateljébeståndet och en pågående samordning med fastighetskontoret.

Ateljéstrategin 2024-2026

För att utöka och balansera upp det kommunala ateljébeståndet tog kulturförvaltningen år 2023, i samverkan med fastighetskontoret fram ett förslag till strategi för Stockholms stads ateljéutbyggnad 2024-2026 (Dnr KUL 2023/707). Ateljéstrategi 2024-2026 beslutades av kulturnämnden och fastighetsnämnden i oktober samma år. Strategin ska leda till minst 200 nya arbetsplatser för yrkesverksamma konstnärer, i både kommunala och privata fastigheter. Nya ateljéhus bör ha ateljéföreningar som hyresgäster och målsättningen är att etablera ateljéer där de saknas idag. De nya ateljéerna ska skapa bättre förutsättningar för yrkesverksamma konstnärer, för de kulturella och kreativa näringarna samt stärka Stockholm som kulturstad.

Arbetet med ateljéstrategin är ett prioriterat kulturlotsuppdrag och har hittills lett till närmare 50 nya ateljéplatser för konstnärer i Stockholm. Ett flertal större ateljéhus är i etableringsprocess och förväntas stå klara innan strategins slut.

Sammanfattningsvis är förvaltningens uppfattning att mycket av det som motionärerna föreslår görs inom Ateljéstrategi 2024-2026.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Patrik Liljegen
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Remiss av Motion om att utreda och effektivisera Stockholms ateljébestånd (KS 2025/647). Remisstid 2025-10-07
2. Ateljéstrategi 2024-2026, Dnr KUL 2023/707

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2025-09-18
Patrik Liljegren, Avdelningschef	2025-09-18